

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
6.Bf.108/2023/8.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Budapesten 2023. június 7. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az emberölés bűntettének kísérlete és más bűncselekmények miatt Terhelt1 vádlott ellen folyamatban lévő büntetőügyben a Budapest Környéki Törvényszék 2023. január 11. napján kihirdetett 15.B.6/2022/60. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlott terhére rótt élet elleni bűncselekményt testi sértés bűntette kísérletének [Btk. 164. § (1) és (8) bekezdés I. fordulat] és rablás bűntettének [Btk. 365. § (3) bekezdés b) pont] minősíti.

A vádlottal szemben kiszabott büntetést 7 (hét) év fegyházbüntetésre és 7 (hét) év közügyektől eltiltásra enyhíti.

tanú2 magánfél részére 4.000 (négyezer) forint megfizetésére vonatkozó ítéleti rendelkezést mellőzi.

A vádlottat 15.000 (tizenötezer) forint eljárási illeték megfizetésére kötelezi.

A vádlottat 1.509.312 (egymillió-ötszázkilencezer-háromszáztizenkettő) forint elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetésére kötelezi.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A vádlott által az elsőfokú bíróság ítéletének a kihirdetésétől a mai napig letartóztatásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítja.

A másodfokú eljárás során felmerült 9.744.- (kilencezer-hétszáznegyvennégy) forint bünygyi költséget az állam viseli.

I n d o k o l á s

[1] A Budapest Környéki Törvényszék a 2023. január 11. napján kihirdetett 15.B.6/2022/60. számú ítéletével Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki emberölés bűntettében [Btk. 160. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) és k) pont], rablás bűntettében [Btk. 365. § (3) bekezdés b) pont] és testi sértés bűntettében [Btk. 164. § (1), (3) bekezdés], ezért halmazati büntetésül 10 év 6 hónap szabadságvesztésre és 10 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ítélte. A szabadságvesztést fegyházban rendelte végrehajtani azzal, hogy a vádlott legkorábban a szabadságvesztés kétharmad részének letöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A vádlott által őrizetben és letartóztatásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámította. Kötelezte a vádlottat, hogy az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül fizessen meg tanú2 magánfélnek 4.000 forintot, tanú1 magánfélnek 30.600 forintot, míg tanú1 ezt meghaladó kártérítési igényét egyéb törvényes útra utasította. Kötelezte a vádlottat 30.000 forint eljárási illeték megfizetésére. Rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről és kötelezte a vádlottat 1.507.624 forint bünygyi költség megfizetésére.

[2] A tárgyaláson jelenlévő ügyész a vádlott terhére, a kiszabott büntetés súlyosítása végett, a vádlott felmentésért, míg védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért jelentett be fellebbezést. A tárgyaláson ugyancsak jelenlévő tanú2 sértett úgy nyilatkozott, hogy nem kéri a 4000 forint megtérítését.

[3] A Pest Vármegyei Főügyészség előterjesztette fellebbezése írásbeli indokolását, amelyben kifejtette, hogy bár az elsőfokú bíróság mindenre kiterjedően számba vette a bűnösségi körülményeket, azonban az enyhítő körülményeknek eltúlzott jelentőséget tulajdonított. Érvelése szerint az eljárás tárgyát képező bűncselekmények kiemelkedő tárgyi súlya és büntetési tétele mellett az elkövetés óta eltelt idő jelentős időmúlásnak nem tekinthető, az legfeljebb kis mértékben értékelhető enyhítő körülményként. Ezzel szemben az elsőfokú bíróság nem kellő nyomatékkal vette figyelembe a büntetés kiszabása során a többszörös halmazatot, az ittas elkövetést, a vádlott büntetett előéletét, ezen belül azt, hogy korábban is a jelen ügghöz részben hasonlóan erőszakos vagyon elleni bűncselekményt követett el, továbbá az élet elleni cselekmény kétszeres minősülését. Mindezek alapján azt indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a törvényszék ítéletét a Be. 606. § alapján változtassa meg és a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetést hosszabb tartamú, a középértékhez közeli szabadságvesztés büntetésre súlyosítsa.

[4] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.166/2022/7. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartva, a védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak. Utalt arra, hogy a felülbírálat az ügyben a Be. 590. § (1) és (2) bekezdései alapján teljeskörű. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az eljárási törvény rendelkezéseit figyelembe véve, egyesbíróként, a perrendi szabályok betartásával folytatta le eljárását. Kiemelte, hogy a törvényszék az ügyfelderítési kötelezettségét teljesítette, a beszerzett bizonyítékokat egyenként és egymással összevetve értékelte, mérlegelésének eredményéről maradéktalanul számot adott, melynek során megindokolta, hogy a vádlotti védekezéssel szemben miért a sértettek vallomásainak az ügy lényegét tekintve egybehangzó adataira és az azokat alátámasztó szakértői vélemények és okirati bizonyítékok tartalmára alapította a tényállást. Álláspontja szerint a megállapított történeti tényállás megalapozott, a felmentésre irányuló védelmi fellebbezések a bizonyítékok mikénti mérlegelésén keresztül valójában a tényállást támadják, s így a felülmérlegelés tilalmába ütköznek.

[5] A cselekmény jogi minősítését azzal a helyesbítéssel tartotta törvényesnek, hogy az eset összes körülményéből a vádlott egyenes szándéka következik, hiszen Terhelt1 többször, közepes, közepest meghaladó, illetve nagy erővel ütött egy vasbárdal a védekezésre életkoránál, egészségi állapotánál és fizikai adottságainál fogva kevésbé képes sértett fejére, aki azt két esetben tompítani tudta kezének védekezésre emelésével. Érvelt azzal is, hogy az az igazságügyi orvosszakértői vélemények alapján a vasbárd lapjával is előidézhető lett volna halálos eredmény, amelynek elmaradása részben a sértett védekezésének, részben a véletlennek, részben pedig annak volt köszönhető, hogy a vádlott lakótársa megjelent, ami őt a bántalmazó magatartása felhagyására késztette. Abból, hogy a használt eszköz élet kioltására alkalmas, az ütések számából, az erőbehatalás mértékéből, a vádlottnak a sértettek megölésére tett kijelentéséből alappal lehet arra következtetni, hogy Terhelt1 vádlott tanú1 esetében nem csupán belenyugodott a lehetséges halálos eredmény bekövetkezésébe, hanem azt kívánva cselekedett.

[6] Felhívta a figyelmet arra, hogy az ítélet jogi indokolása a 17. oldal [275] bekezdésében elírást tartalmaz, hiszen a vádlott tanú1 sérüléseit nem a bárd nyelvél, hanem ahogy azt a törvényszék tényállásában megállapította, a bárd lapjával okozta. Ugyancsak elírást észlelt a 16. oldal [267] bekezdésében az időbeli hatállyal kapcsolatban, hiszen az ott megfogalmazottakkal ellentétben az elbíráláskori anyagi jogszabály hátrányosabb a vádlottra nézve, mert annak alkalmazása esetén a feltételes szabadságra bocsátás kedvezményének lehetőségéből a vádlottat ki kellene zárni.

[7] A büntetés kiszabását befolyásoló tényezőkkel kapcsolatban kiemelte, hogy az időmúlásnak a minősített élet elleni cselekmény elévülési ideje miatt nincs számottevő nyomatéka, az a büntetési tételkeret alsó határának mintegy a felét éri el, így jelentős büntetést csökkentő tényezőnek nem tekinthető. Mivel a vádlott egyenes szándéka állapítható meg, így az eshetőleges szándék nem enyhítő körülmény, a kísérleti szakban maradás pedig egyrészt a sértett védekezésén kívül a véletlennek, másrészt annak volt köszönhető, hogy tanú3 megjelenése miatt a vádlott nem tudta folytatni a sértett bántalmazását.

[8] Kifejtette, hogy enyhítésre nem lát törvényes indokot, a vádlottal szemben kiszabott fegyházbüntetés a középértékhez közelítő súlyosítása szükséges a büntetési célok elérése érdekében, hiszen a kettőnél több halmazat, az élet elleni bűncselekmény kétszeresen súlyosabban minősülése, a kitartó szándékú elkövetés, a vádlott személy elleni erőszakos bűncselekmény miatti korábbi elítélése, az ittas állapotban, a sértettek „magánlakásába” bemenve, élet kioltására alkalmas eszközzel történt bántalmazásuk nyomatékos súlyosító körülményként értékelendő.

[9] Álláspontja szerint az ítélet járulékos rendelkezései törvényesek, mivel azonban tanú2 a tárgyaláson úgy nyilatkozott, hogy nem kéri a 4000 forint megtérítését, e

rendelkezés a Be. 556. § (3) bekezdésében írtakra figyelemmel mellőzendő az elsőfokú ítélet rendelkező részéből, és az indokolás kiegészítendő annak okával.

[10] Észlelte, hogy a polgári jogi igénnyel kapcsolatban az ítélet indokolásából kimaradt, hogy tanú1 milyen összegre terjesztett elő polgári jogi igényt, és hogy miért került sor a vonatkozásában a polgári jogi igénynek a 30.600 forintot meghaladó részében az egyéb törvényes útra utasításra, továbbá álláspontja szerint az ítélet [330]-[331] bekezdésében írtak a jogszabályi hivatkozással is kiegészítendők.

[11] Mindezek alapján azt indítványozta, hogy az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján változtassa meg, a vádlott szabadságvesztés büntetésének tartamát emelje fel és a tanú2 részére 4000 forint megtérítésére történő kötelezését mellőzze, míg egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben a Be. 605. § (1) bekezdése alapján.

[12] A védő a Fővárosi Ítéltáblánál előterjesztette fellebbezése írásbeli indokolását, amelyben kiemelte, hogy a törvényszék mind a bírósági eljárás, mind pedig az ítélet indokolása során példás alapossggal és körültekintéssel járt el. Álláspontja szerint mivel az elsőfokú bíróság a nyomozás hiányosságait nem tudta pótolni, így az ítéleti tényállás kis részben megalapozatlan, amely a másodfokú eljárásban korrigálható.

[13] Rámutatott, hogy az ítélet [66] bekezdésében az elkövetés eszközének leírása ellentétes az ügy iratainak tartalmával. Kiemelte, hogy az elkövetés eszköze nem került elő, azt senki nem látta, semmi sem támasztja alá, hogy a cselekményt valójában milyen eszközzel követték el. Arról csupán a két sértett számolt be, akik közül az egyik a rendőrségi bejelentésben még kardról beszél, a felismerésre bemutatáskor pedig egyikük egy kést, a másik sértett pedig fűrészt mutatott, míg a rendőrség egy kés jellegű eszközt foglalt le. A folytatólagos kihallgatás alkalmával került elő tanú1 vallomásában a bárd, azonban ugyanekkor a másik sértett még arról beszél, hogy fogazott fűrész élével ütötték őt, amely apró lyukakat vágott a ruháján, és tanú2 ezen vallomását a tárgyaláson is fenntartott. Álláspontja szerint e körben az ítélet [170] bekezdése iratellenes tényállítást tartalmaz.

[14] Kiemelte, hogy a vádlott következetesen azt állította, hogy nincs és nem is volt bárdja.

[15] Érvelt azzal, hogy a törvényszék maga is megállapította, hogy a sértettek teljes mértékben hiteltelenek, vallomásaik önmaguknak és egymásnak is számos alkalommal ellentmondanak, mely ellentmondásokat az eljárás nem tudott feloldani, ráadásul korábban számos olyan bűncselekmény miatt jelentették fel egymást, mint ami alapján jelen eljárás is folyik, sőt olyan is akad közöttük, amely alapján jelenleg hamis vád miatt van folyamatban eljárás az egyik sértettel szemben. Álláspontja szerint a tényállás részévé kell tenni azt is, hogy a sértettek a cselekmény időpontjában erősen ittas állapotban voltak, amit a rendőrök és a mentők nyilatkozata is bizonyít.

[16] Kiemelte, hogy az ölési cselekmény és a testi sértés elhatárolása az elkövető tudattartalma alapján lehetséges, melyre a külvilágban megnyilvánult tényekből következtethetünk. E körben hivatkozott a szakértői véleményekre, melyek szerint a bántalmazás nem éles eszközzel történt, az eszköz akár egy seprűnyél is lehetett, így nem zárható ki, hogy a sértettek bántalmazása egy helyben felkapott bottal vagy akár fadarabbal történt. Az eszköz határozatlansága, az ittas sértettek koordinációs zavarai, a kis-közepes erejű ütések mind abba az irányba mutatnak, hogy a vádlottban még eshetőleges szánék sem alakult ki emberölésre, az legfeljebb testi sértés okozására terjedt ki, így álláspontja szerint Terhelt1 testi sértés büntetésében lehet elmarasztalni.

[17] Ugyancsak a nyomozás hiányosságaként hívta fel arra a figyelmet, hogy a nyereségvágyból elkövetést megalapozó 30.000 forint sorsa nem került felderítésre. E körben hivatkozott arra, hogy a sértetti nyilatkozatokból tudható, hogy gyakorlatilag a két sértett tanú1 57.000 forintos nyugdíjából élt, és ennek alapján életszerűtlennek tartotta, hogy az augusztus 12-én folyósított ilyen összegű nyugdíjból a vádbeli napon a hifi tetején 30.000 forint készpénz el volt helyezve. Hiányolta, hogy a rendőrség tanú1 sértett bankszámlakivonatát nem szerezte be. Rámutatott arra, hogy tanú1 sértett feljelentésében és augusztus 25-i vallomásában még úgy nyilatkozott, hogy szerinte ott volt a 30.000 forint, nem tudja, hogy azt ki, mikor tette el, szerinte a vádlott vitte el, majd 3 hónappal később már úgy emlékezett, hogy a vádlott vitte el a pénzt. Ezzel szemben a másik sértett a 4000 forinttal kapcsolatosan részletesen nyilatkozott, míg a 30.000 forint elvételéről elnagyoltan számolt be, egy alkalommal fogalmazott úgy, hogy a vádlott a zsebébe tette a pénzt. A sértettekkel szemben a vádlott a 30.000 forint tekintetében végig következetes tagadásban volt. Érvelése szerint e körben egy állítás áll egy tagadással szemben, amelyre ítéleti tényállás nem alapítható, hiszen még az sem állapítható meg, hogy a pénz egyáltalán ott volt-e.

[18] A rablási cselekménnyel kapcsolatban ugyancsak az ítélet iratellenességére hivatkozva kifejtette, hogy a felmerült adatok alapján egyértelműen arra vonható következtetés, hogy a vádlott legalábbis jogosnak vélt igényét próbálta érvényesíteni a sértettel szemben, ezért álláspontja szerint felfegyverkezve elkövetet önbíráskodás megállapításának van helye. E körben hivatkozott tanú2 tárgyaláson tett nyilatkozatára, a vádlott segélyhívónak tett bejelentésére, melyben arról beszél, hogy a sértett elvette tőle a pénzt és amikor követelte tőle vissza, a sértett megfenyegette, hogy lefújja gázspray-vel, továbbá hivatkozott a nyomozati iratok között elfekvő, tanú1 által írt búcsúlevélre, amelyben foglalkozik azzal, hogy tanú2 öt több alkalommal, milyen módon bántalmazta. Álláspontja szerint Terhelt1 vádlott és tanú1 sértett egymástól független leírása csak abból eredhet, hogy ez volt a szokásos magatartásforma, amit tanú2 hasonló esetekben tanúsított.

[19] Az ügyészi indítvánnyal egyetértve kérte, hogy a másodfokú bíróság mellőzze tanú2 polgári jogi igényének megítélését.

[20] Mindezek alapján, és mivel álláspontja szerint a kiszabott büntetés az elkövetett cselekmény súlyához képest eltúlzott, a vádlottal szemben alkalmazott büntetés mérséklését tartotta indokoltnak vagy azért, mert azt a minősítés megváltoztatása indokolja, vagy pedig azért, mert a terhelt a cselekmény befejezésétől önként, külső hatás nélkül elállt, amely a jogalkalmazó számára lehetőséget nyújt a büntetés korlátlan enyhítésére.

[21] A védő a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében bejelentett fellebbezését és annak írásbeli indokolását változatlanul fenntartotta. Hangsúlyozta, hogy az ügy három személy elmondásán alapul, és ahogy a terhelt vallomása ellentmondásokat tartalmaz, úgy a sértettek vallomásai is. Rámutatott arra, hogy az esemény után röviddel megjelent a rendőrfőnök a helyszínen, aki a tárgyaláson úgy nyilatkozott, hogy nem történt bűncselekmény. Kiemelte, hogy az elkövetési eszköznek azért van különös jelentősége, mert alapvetően ezen alapul a szándék elhatárolása az emberölés és a testi sértés tekintetében; illetve álláspontja szerint a sértetti vallomásra figyelemmel igazolható az a terhelti előadás, hogy a 4000 forint visszaszerzésére vélt jogos igénye fennállt. Minderre figyelemmel a kiszabott büntetés enyhítését kérte.

[22] A vádlott az utolsó szó jogán védekezését fenntartva utalt arra, hogy tanú2 sok időt volt börtönben, ún. kiképzett katona. Tudta, hogy mit kell mondania ahhoz, hogy a vádlottat rablásért elítéljék. Ez azonban nem felel meg a valóságnak. Kiemelte azt is, hogy soha nem volt bárdja, ha bárdal lesújtott volna, ennél komolyabb sérüléseknek kellett volna keletkeznie, de nem követett el bűncselekményt.

[23] Az ügyész, a vádlott és védője által bejelentett ellentétes irányú fellebbezések tartalmára figyelemmel az ügyben a felülbírálat a Be. 590. § (1) és (2) bekezdései alapján teljeskörű. Erre figyelemmel a másodfokú bíróság a felülbírálat során vizsgálta az eljárási szabályok megtartását, az ítélet megalapozottságát, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére és a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseit, továbbá az indokolás helyességét.

[24] A másodfokú bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy a Budapest Környéki Törvényszék mind az előkészítő ülés, mind tárgyalása során az eljárási szabályokat betartotta. A vádirat bíróságra érkezését követően a törvényes határidőben előkészítő ülést tűzött ki, majd a vádlott a bűnösséget tagadó nyilatkozatát követően tárgyalásra tért át, amelyet nyomban meg is tartott. Mind a vádlottal, mind a tárgyaláson kihallgatott tanúkkal, mind pedig a szakértőkkel szemben törvényes figyelmeztetéseket, kioktatásokat alkalmazott és az ügy egyéb bizonyítékait is az előírt formában tette a bizonyítás anyagává. A védekezéshez való jog nem sérült. Eljárási szabálysértésre egyik érdekelt sem hivatkozott. A Fővárosi Ítéltábla sem észlelt olyan eljárási szabálysértést, amely hatályon kívül helyezést vagy valamely bizonyíték kizárását eredményezte volna.

[25] Az elsőfokú bíróság a történeti tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg. A fellebbviteli bíróság álláspontja szerint a törvényszék a tényállás maradéktalan tisztázására törekedett, ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a fellelhető bizonyítékokat számba vette. Ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta. A vádlott a tárgyaláson élt mentességi jogával, erre figyelemmel a perbíróság a Be. 525. § (1) bekezdése alapján törvényesen ismertette nyomozati vallomását, nyilatkozatait. Ezek eltérő érdemi védekezést tartalmaztak. Eleinte arról adott számot, hogy a sértettek összebeszéltek, haragszanak rá, ezért koholt vádak alapján börtönbe akarják juttatni, pedig ő nem is járt az ingatlanban, és augusztus 24-én látta egészségesen kerékpározni tanúlet. Utalt arra, hogy a sértettek valójában gyakran verekszenek egymással féltékenységi miatt. 2020. augusztus 23-án pedig tanú2 kivett a pénztárcájából 4000 forintot, amit kérésére vissza is adott. Később hivatkozott arra, hogy élettársa tanú2 nagybátyjával volt korábban kapcsolatban, és a sértett sérelmezte, hogy ezután nem vele létesített nemi kapcsolatot. Majd azt mégis elismerte, hogy a sértettek lakóingatlanának kerítését ő fűzte vissza, később pedig azt sem vitatta, hogy odament a sértettek ingatlanának kapujához, hogy számon kérje rajtuk, mit keresnek ott. Újabb meghallgatásakor már tényként állította, hogy 2020. augusztus 21-én tanú2 megverte tanúlet. Későbbi vallomása szerint pedig már azt is látta, hogy a tanú2 egy biciklikerekkel verte meg tanú1-et; majd végül arra hivatkozott, hogy a rendőrök akarnak mindenáron tettet kreálni belőle. Ugyanakkor következetesen védekezett azzal, hogy bárdja nem volt és nem követett el semmilyen bántalmazást.

[26] Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a vádlott védekezésével szemben a tényállást a tárgyaláson kihallgatott tanú2 és tanú1 sértettek, tanú9 és tanú5 rendőrjárőr tanúk vallomásai, tanú3 tanúnak a Be. 527. § (1) bekezdés a) pontja, míg tanú7 Attila, tanú10, tanú12 tanúknak a Be. 527. § (2) bekezdés b) pontja alapján felolvasással a tárgyalás anyagává tett vallomásai, szakértő1 és szakértő5 igazságügyi orvosszakértők, szakértő7 és szakértő3 igazságügyi pszichológus szakértők meghallgatása és az ismertetett igazságügyi szakértői vélemények, valamint a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok – különösen a sértettek orvosi dokumentációi és a mobilforgalmi adatok – alapján állapította meg. A másodfokú bíróság álláspontja szerint helyesen járt el a törvényszék, amikor a sértettek igazságügyi pszichológus szakértő és orvosszakértői véleményekkel, poligráfos vizsgálattal, illetőleg az okirati bizonyítékokkal megerősített vallomásait fogadta el a tényállás alapjául. A két sértett következetesen állította, hogy a vádlott ittas állapotban egy eszközzel felfegyverkezve bántalmazta őket, miközben pénzüket követelte, és tanú2től 4000 forintot kapott, majd elvette tanú1 30.000 forintját is, miután bántalmazta őt. Voltak ellentmondások a sértettek vallomásai között, például az eszköz meghatározása vagy a bántalmazásuk sorrendiségét illetően, azonban ezek az ellentmondások utóbb sem voltak feloldhatóak, ugyanakkor a vádlott büntetőjogi felelősségének megállapíthatóságára érdemben nem hatottak ki. Hogy pontosan milyen eszközzel történt a bántalmazás, az eljárás során nem lehetett megállapítani. Leginkább bárdszerűnek írták le a sértettek, ehhez képest az elsőfokú ítélet következetesen (vas)bárdot említ. Az ítéltábla álláspontja szerint e részében az ítélet történeti tényállása megalapozatlan.

[27] A sérülések tekintetében igazságügyi orvosszakértői vélemények állnak rendelkezésre, és a törvényszék az ellentétes tartalmú szakértői vélemények közül helyesen szakértő5 szakértő véleményét fogadta el ítélezése alapjául, mert ez volt a vádlott számára kedvezőbb. E szerint tanú1 sértett sérülései közül a fejen, a baloldali fali tájékon keletkezett zúzódás, ennek vetületében az agyban a keményburok alatti keskeny bevérzés 8 napon túl gyógyuló sérülést eredményezett. A jobboldali alkar zúzódását, a jobboldali singcsont középső harmad elmozdulás nélküli törését is elszenvedte, amelynek gyógytartama 8 napon túli, ténylegesen 3 hónap. Amennyiben a koponyát nagyobb erőbehatás éri, koponyacsont törése, agyzúzódás, agyvizenyő alakulhatott volna ki, amely közvetlen életveszélyes állapot, vagy végső esetben halálos következményhez vezetett volna. A súlyosabb sérülés elmaradása a sértett védekező magatartásának köszönhető. A jobb kéz hát zúzódása 8 napon belül gyógyuló, védekező sérülésnek tekinthető. tanú2 sérülései közül a fali tarkótájékon keletkezett 6x8 centiméteres duzzanat 8 napon belül gyógyult, azonban az erőbehatás nagyságára tekintettel 8 napon túli sérülés előidézésére alkalmas volt, míg a jobb combon keletkezett zúzódás ténylegesen 8 napon belül gyógyult. Az igazságügyi orvosszakértők a releváns erőbehatások tekintetében elfogadhatónak tartották a sértetti beszámolókat.

[28] tanú2 és tanú1 pszichológus szakértői vizsgálatára is sor került, és a szakértő szerint a sértettek életszerűen rekonstruálták a bűncselekményeket. Egyikükénél sem volt megállapítható a valóság szándékos elferdítésére való hajlam, bosszúállás, pszéudológia, konfabuláció vagy manipuláció.

[29] A sértetteknel elvégzett poligráfos vizsgálat is arra a következtetésre jutott, hogy a releváns kérdéseknél nem adtak megtévesztő jelzéseket. A törvényszék a bejelentésekről készült hangfelvételek leírását felolvasás révén tette a bizonyítás részévé.

[30] A törvényszék ítélete [95]-[266] bekezdéseiben ismertette és értékelte az általa megismert bizonyítékokat. Logikus, meggyőző magyarázatát adta annak, hogy miért nem a vádlotti védekezést fogadta el a tényállás alapjául. Minderre figyelemmel a törvényszék ítélete [30]-[94] bekezdéseiben marasztaló történeti tényállást állapított meg.

[31] Az elsőfokú bíróság által rögzített tényállás azonban a korábban ismertetett bizonyítékok alapján a Be. 592. § (2) bekezdése c) és d) pontja alapján részben iratellenes, részben pedig a törvényszék a megállapított tényekből további tényre helytelenül következtetett. Tény, hogy egy bárdszerű tárgy volt a vádlott kezében, amellyel bántalmazta a sértetteket, de annak nem ismert pontos mérete, súlya, mert az eszköz nem került elő. A felismerésre bemutatás alkalmával is más-más jellegű tárgyat azonosított hasonló eszközként a két sértett. Mindez kihat a sérülésekre és a sérülések okozásának mechanizmusára is, és mindezek alapján tévesen vont le következtetést a perbíróság a vádlott ölési szándékára is. Kétségtől elhangzott a vádlott részéről az a kijelentés, hogy a sértettek „élve nem mennek el”, de az eszköznek nem az élével, hanem a lapjával történt a bántalmazás. A bántalmazással a vádlott önként felhagyott, ami szintén arra utal, hogy nem állt szándékában az élet kioltása. Az elsőfokú bíróság tehát a tudati tényeket tévesen rögzítette az ítéletében. A rendelkezésre álló objektív bizonyítékok alapján nem lehet ítéleti bizonyossággal arra következtetni, hogy a vádlott belenyugodott volna tanúl halálának bekövetkezésébe.

[32] A korábban kifejtettek szerint a fellebbviteli bíróság a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja alapján helyes ténybeli következtetés útján akként módosította a tényállás [66] bekezdését, hogy „a vádlott egy széles pengéjű, éllel bíró, méret és súly alapján pontosabban meg nem határozható bárdszerű tárggyal ment vissza a házba”. A történeti tényállás [68], [71], [73], [82] bekezdéseiben a „bárd” szót „eszköz” szóra helyesbítette.

[33] Ehhez kapcsolódóan a jogi indokolás [269]-[293] bekezdéseiben írtakat úgy módosította a Kúria 3/2013. Büntető jogegységi határozatának I. pontjában foglalt szempontok figyelembe vételével, hogy a vádlott testi sértés okozásának szándékával járt el. A [307] és [308] bekezdésből mellőzte az élet elleni bűncselekményre való utalást.

[34] A vádlottnak és védőnek a felmentésre irányuló fellebbezése nem alapos.

[35] A fenti kiegészítésekkel az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás már mindenben megalapozott, mentes a Be. 592. § (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla felülbírálata alapjául elfogadta.

[36] A Be. 591. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetve a fellebbezésben új tényt állítottak vagy új bizonyítékokra hivatkoztak és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. A vádlott védője fellebbezésében új tényre, új bizonyítékokra nem hivatkozott, további bizonyítási indítványt nem tett, ezért a bizonyítékok újraértékelésére, a tényállás felülmérlegelésére és ezen keresztül eltérő tényállás megállapítása mellett felmentésre irányuló fellebbezése eredményre nem vezethetett. Az elsőfokú bíróság a ténybíró, feladata és kötelessége, hogy a vád tárgyává tett tények szempontjából lényeges bizonyítékokat hiánytalanul, egyenként és összhatásában értékelje, amelynek eredményeként az ítéletben a vád tárgyává tett cselekmény történeti tényállását, valamint az elkövető személyével összefüggő, a cselekményre kiható, azt befolyásoló tényeket megállapítsa. Az ítéltábla álláspontja szerint a törvényszék e kötelezettségének eleget tett, ezért a tényállást illetően a bizonyítékok újraértékelésére, és ezen keresztül a vádlott felmentésére irányuló védői fellebbezés eredményre nem vezethetett.

[37] Az irányadó tényállás alapján az elsőfokú bíróság okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére, azonban tévedett a bűncselekmény jogi minősítésekor. A vádlott azzal a magatartásával, hogy egy bárdszerű tárggyal pénz elvétele érdekében erőszakot alkalmazott a sértettel szemben, és tanúinak 8 napon túl gyógyuló sérüléseket okozott, de magatartása alkalmas lett volna életveszélyes sérülés okozására is, amely a sértett elhárító magatartása miatt maradt el, megvalósította az életveszélyt okozó testi sértés büntetnének kísérletét, valamint a felfegyverkezve elkövetett rablás büntetét, ezért az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a vádlott terhére rótt minősített emberölés büntetnének kísérletét testi sértés büntetése kísérletének [Btk. 164. § (1) és (8) bekezdés I. fordulat] és rablás büntetnének [Btk. 365. § (3) bekezdés b) pont] minősítette.

[38] Ugyanakkor nem tévedett a Budapest Környéki Törvényszék a tanú2 sértett sérelmére elkövetett bűncselekmények minősítésekor. A vádlott azzal a magatartásával, hogy egy bárdszerű tárggyal pénz elvétele érdekében erőszakot alkalmazott a sértettel szemben, és tanú2nek 8 napon belül gyógyuló sérüléseket okozott, de a bárdszerű tárggyal a fejét ért ütések vonatkozásában fennállt a 8 napon túl gyógyuló sérülés kialakulásának reális lehetősége, megvalósította a rablás büntetét [Btk. 365. § (3) bekezdés b) pont] és testi sértés büntetnének kísérletét [Btk. 164. § (1) és (3) bekezdés]. Megjegyzi a fellebbviteli bíróság, hogy a felfegyverkezve elkövetett önbíráskodás büntetnének megállapítása fel sem merülhet, hiszen maga a vádlott 2020. augusztus 23. napját jelölte meg, amikor tanú2 pár percre elvette a 4000 forintját, azonban a vádbeli cselekmény két nappal korábban történt, ezért nincs hitelt érdemlő adat jogosnak vélt igény érvényesítésére.

[39] A vádlott védőjének a büntetés enyhítésére irányuló indítványa ugyanakkor alapos.

[40] A törvényszék ítélete [309] és [311] bekezdésében alapvetően helytállóan tárta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető körülményeket, melyek közül a fellebbviteli bíróság mellőzi az élet elleni bűncselekmény kétszeres minősülésére és az emberölés

büntetének kísérleti szakban maradására való utalást, mint bűnösségi körülményt. Ugyanakkor a másodfokú bíróság nyomatékos enyhítő körülményként értékelte a vádlott esetében a testi épség elleni bűncselekmények kísérleti szakban maradását.

[41] A vádlott által megvalósított életveszélyt okozó testi sértés büntetést a törvény kettőtől nyolc évig, a minősített rablás büntetést öttől tíz évig, a testi sértés büntetének kísérletét három évig terjedő szabadságvesztéssel rendeli büntetni. A Btk. 81. § (2) bekezdésére és a Btk. 80. § (2) bekezdésére figyelemmel a büntetés kiszabásánál irányadó középérték 7 év 7 hónap. A távoli kísérleti szakban maradt vádlotti cselekmény esetében, a már hivatkozott bünteteskiszabási körülmények mellett a 10 év 6 hónapban meghatározott szabadságvesztési tartam eltúlzott. Ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetést 7 év fegyházbüntetésre és – annak tartamához igazodóan a mellékbüntetés tartamát – 7 év közügyektől eltiltásra enyhítette. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a vádlott esetében ezek a büntetések szolgálják megfelelően a Btk. 79. §-ában írt büntetési célokat.

[42] Az ítélet járulékos rendelkezései közül a fellebbviteli bíróság a Be. 556. § (3) bekezdésére figyelemmel a tanú2 magánfél részére 4000 forint megfizetésére vonatkozó ítéleti rendelkezést mellőzte, mivel a sértett a tárgyaláson úgy nyilatkozott, hogy nem kéri a 4000 forint megtérítését (60. sorsz. tárgyalási jegyzőkönyv 13. oldal 5. bekezdés).

[43] Ehhez kapcsolódóan 15.000 forint eljárási illeték megfizetésére kötelezte a vádlottat, hiszen az 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 42. § (1) bekezdésének a) pontja alapján az eljárási illeték legalább 15.000 forint.

[44] A fellebbviteli bíróság 1.509.312 forint elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetésére kötelezte a vádlottat a Be. 453. § (1) bekezdése alapján, miután a törvényszék számítási hibát vétett, így azt korrigálta.

[45] Ugyanakkor a Budapest Környéki Törvényszék ítéletének egyéb rendelkezései – a büntetés végrehajtási fokozatára, a fogvatartásban töltött idő beszámítására, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjára, tanú1 sértett polgári jogi igénye 30.600 forintot meghaladó részének egyéb törvényes útra utasítására és a bűnjelekre vonatkozóan – törvényesek, ezért azokat a másodfokú bíróság – helyes indokai alapján – helybenhagyta, azzal a kiegészítéssel, hogy tanú1 sértett a feljelentésében 40.000 forint összegre terjesztett elő polgári jogi igényt, az ítéleti tényállás szerint azonban 30.600 forint kára keletkezett, ezért a bejelentett polgári jogi igénye ezt meghaladó részének érvényesítését a Be. 560. § (4) bekezdése alapján törvényesen utasította egyéb törvényes útra.

[46] A Fővárosi Ítéltábla a vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a másodfokú jogerős határozat meghozataláig letartóztatásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztés tartamába beszámította a Btk. 92. § (1) és (2) bekezdései alapján.

[47] A másodfokú bíróság a vádlottat mentesítette a másodfokú eljárás során a kirendelt védő díjaként felmerült 9.744 forint bünyügyi költség megfizetése alól a Be. 613. § (2) bekezdés a) pontja alapján.

[48] A Fővárosi Ítéltábla ítélete a Be. 606. § (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2023. június 7.

Dr. Török Zsolt s.k.
a tanács elnöke

s.k.

előadó bíró

Dr. Belovai Henriette s.k.

Dr. Szabó Éva

bíró

A Budapest Környéki Törvényszék 15.B.6/2022/60. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 6.Bf.108/2023/8. számú ítéletében írt változtatással 2023. június 7. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Budapest, 2023. június 7.

Dr. Török Zsolt s.k.
a tanács elnöke